

Euroopan parlamentin puhemies Jerzy Buzekin lausunto Lissabonin sopimuksen voimaantulosta

Bryssel

Joulukuun 1. päivä 2009 jää Euroopan unionin historiaan. Se on päivä, jona Lissabonin sopimus tulee voimaan ja vie päätökseen miltei vuosikymmenen kestäneet sisäiset keskustelut. Sopimus lisää demokratiaa Euroopan unionissa. Sopimus antaa merkittävän piristysruiskeen Euroopan parlamentin valtaoikeuksille. Lisääntyvät lainsäädäntövaltuudet lähes kaksinkertaistavat Euroopan parlamentin vallan.

Yhteinen maatalouspolitiikka on yksi keskeisistä alueista, joilla valta lisääntyy. Parlamentin jäsenet päättävät ensi kertaa maatalousmenoista, joita tähän asti ovat kontrolloineet miltei yksinoikeudella kansalliset maatalousministeriöt. Maatalousmenot muodostavat lähes 40 prosenttia EU:n talousarviosta. Parlamentin jäsenillä on myös yhtäläinen valta ministerien kanssa päättää siitä, miten EU:n rakennerahastoja muovataan ja niiden varoja käytetään. Sopimuksen ansiosta Euroopan parlamentin valta kasvaa myös muilla uusilla avainalueilla, joihin sisältyvät maahanmuutto, kansainvälinen kauppa ja kalastuspolitiikka.

Lissabonin sopimus antaa kansalaisille entistä suuremman mahdollisuuden vaikuttaa Euroopan unionin päätöksentekoon. Sopimuksella muun muassa luodaan Euroopan kansalaisille aloiteoikeus. Sen myötä miljoona kansalaista merkittävästä määrästä jäsenvaltioita voi suoraan pyytää Euroopan komissiota esittämään aloitteen EU:n toimivaltaan kuuluvalla alalla.

EU on Eurooppa, joka perustuu oikeuksiin ja arvoihin, vapauteen, solidaarisuuteen ja turvallisuuteen. Sopimukseen sisältyvä perusoikeuskirja takaa, että

unionin toimielimet ja unionin lainsäädäntö eivät voi loukata perustavanlaatuisia ihmisoikeuksia – unionin toimielinten on kunnioitettava niitä. Euroopan parlamentti tukee perusoikeuskirjaa täysin, mutta kunnioitamme tietenkin Puolalle, Tšekin tasavallalle ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle myönnettyjä poikkeuksia.

Lissabonin sopimus antaa Euroopalle mahdollisuuden paneutua kansainvälisiin tehtäviinsä entistä vakavammin. Unionin uusi ulkosuhdehallinto antaa Euroopalle mahdollisuuden puhua selkeämmin yhdellä äänellä. Suhteet lähimpiin naapureihimme vaikuttavat yhä suuremmin meihin Euroopan unionissa.

Lissabonin sopimukseen on sisällytetty kokonainen uusi energiapolitiikkaa koskeva luku, joka sisältää yhteisvastuun energian toimituksissa, jotka huolettavat niin monia eurooppalaisia.

Viime tammikuussa puhkesi Venäjän ja Ukrainan välinen kaasukiista, joka riisti monelta Euroopan maalta kaasutoimitukset kahdeksi viikoksi keskellä talvea. Näimme, mitä voi tapahtua, kun asianmukainen unionin politiikka puuttuu. Eurooppalaiset eivät ehkä ymmärrä kaikkia geopolitiikan hienouksia, mutta he ymmärtävät, kun lämmitys lakkaa toimimasta heidän kodeissaan, sairaaloissaan ja kouluissaan. Lissabonin sopimus tarjoaa perustan, jolla voidaan estää tällaisen tilanteen syntyminen.

Lissabonin sopimus ei ole itsetarkoitus eikä se ole täydellinen; se on parannettu säännöstö EU:n politiikan kehittämistä varten. Kaksikymmentä vuotta Berliinin muurin murtumisen jälkeen ja ensimmäisenä Keski- ja Itä-Euroopan maista tulevana Euroopan parlamentin puhemiehenä olen ylpeä voidessani sanoa, että meillä on

nyt demokraattiset ja tehokkaat säännöt, jotka palvelevat lähes 500 miljoonaa ihmistä 27 jäsenvaltiossa.